

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
În America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

La vremile noastre

Greu o ducem și noi ca toată lumea, dar tot mai bine la noi ca la alții

Nu știi, s'au înăsprit vremile ori noi, oamenii, suntem mai răi, mai neșățioși. Căci, din zi în zi, nemulțumirea e tot mai mare, tot mai grele sunt vorbele ce și-le aruncă neamurile și tot mai mult ne plângem toți împotriva tuturor.

S'a tulburat lumea cum se tulbură apele. Numai că, după furtună, apele se liniștesc, se ivește soarele și pacea, iar oamenii, după război, stau, cum stau fiarele care, în vreme ce-și ling rânile primite în încăerare se hărăie mereu și, pe măsură ce se vindecă, se pregătesc să înceapă iar zarva.

Neamțul, scărmanat bine în război, se hurzulește către Francez, încercând să-și refacă pe furis armata și să-și aducă acasă pe „Kaiser“. Rusul își arată dinții hrăpăreți către toți vecinii și mai ales către noi. Ungurul stă cu o mână pe mustață și cu alta pe sabie, pândind clipa când nu-l vedem, ca să ne sară în spate.

E adevărat, când ar fi la o adecă, nu se încumetă nici unul s'o facă. Dar își arată colții, ca să-l facă pe vecin să se teamă. Fiecare vrea să arate că e tare, că lui nu-i pasă de nimeni. Mulți dintre cei care se amenință nu pot mare lucru, acasă la ei e jale sărăcie și foame. Dar nu se arată în ochii lumii. Când vreun conducător de al lor face o faptă urâtă, o ascund, nu o strigă în cele patru colțuri ale lumii.

La noi, deși avem ce mânca, deși nu e atât de rău ca în alte părți, dar dintr'un capăt al țării în celalalt, nu facem altceva decât să ne plângem, că nu e bine. Țăranul se plânge că-s lesne bucatele și sunt scumpe negoațele, iar când sunt scumpe bucatele, se vaetă că n'are ce vinde. Orașanul se plânge că-s mari dările și funcționarul că e mică plata. Ardelenii ne plângem împotriva Regățenilor și aceștia se plâng împotriva noastră.

Și dacă ne-am plânge numai noi între noi, n'ar fi mare lucru. Cel mai mic lucru e mărit însutit și strigat în gura mare așa ca să ne audă și străinii. Aceștia nu știu că noi facem din țânțar armăsar și cred că e chiar așa de rău la noi cum o spunem. Și astfel ni-se duce vestea că suntem un neam de oameni plângăcioși, că conducătorii noștri nu sunt cum ar trebui.

Aceasta veste rea pe care noi i-o facem Țării, fără să vrem, nu-i de loc spre binele nostru. Străinii încep să nu mai aibă în noi nici o încredere. Prețul banului nostru scade; bucatele și vitele nu ni-le mai cumpără nimeni.

Deaceea nu e bine să ne plângem mereu unii împotriva altora și mai ales să hulim pe conducătorii noștri politici. Din aceasta noi pierdem, iar străinii câștigă.

E adevărat că la noi ar putea fi și mai bine ca în orice țară din lume. Dacă nu e mai bine, nu sunt de vină conducătorii, ci noi, oamenii, cari din zi în zi suntem mai neșățioși. Și nici nu ne gândim la ce a fost altădată: Nu mai departe, dar, înainte de război, oamenii lucrau pământul domnilor, mâncând pâine uscată și ceapă. Acum acest pământ e al lor și în casa fiecăruia se află porc ucis, dar omul spune că a fost mai bine atunci. De ce-i dai, de aceea mai cere și dacă nu mai ai de unde îi da, te face om de nimic.

Acum însă trebuie să ne cumintim; să ispravim odată cu hula și cu văicăritul.

E adevărat, conducătorii noștri fac și ei greșeli, greșala însă e legată de om. Și apoi o țară, când începe să se conducă singură, e ca o pereche tânără care la început o cam încurcă.

Trebuie să avem încredere în viitor. Ieri a fost mai rău, furtuna de acum va trece și vor veni iar vremuri bune. Trebuie să muncim, să ne iubim unii pe alții și să ne strângem rândurile.

Asta s'o facem cu gândul la Dumnezeu și la țară, iar nu să ne hulim conducătorii cari, trudesco-se și ei destul să facă bine în țară.

Pavel Dan

Vulcanul Vezuviu a început să arunce foc. Se știe că sunt anumiți munți cari aruncă foc. Unul din cei mai periculoși e Vezuviul, de lângă Italia. Acest munte a acoperit odată cu foc trei orașe. Înăuntrul muntelui se aud bubuituri puternice și pe gura vulcanului les pietri înroșite. Se crede, că la primăvară vulcanul va izbucni cu mai multă putere.

Anul sfânt la Roma

Se pregătește dela Blaj un mare pelerinaj la Poarta Sfântă a bisericii Sf. Petru

Am arătat și noi într'un număr de mai înainte al gazetei noastre, că Prea Sfințla Sa Papa dela Roma, Părintele creștinătății de lege apuseană, a făcut știre tuturor popoarelor din lume, că anul 1933 se declară an sfânt și cu această ocazie se va deschide iarăși poarta sfântă dela biserica cea măreață a Sfântului Apostol Petru. Anul sfânt este mare prilej de bucurie și de reculegere pentru toate sufletele creștinești. Rugăciunile și slujbele dumnezeiești cari se fac în acest an la pragurile bisericilor apostolești revarsă o mulțime de haruri cerești asupra celor ce se închină acolo cu evlavie.

În anul 1925, când a fost cel mai apropiat an sfânt la Roma, miș și milioane de credincioși din toată lumea s'au împărtășit de harurile dumnezeiești ale Porții Sfinte. Noi Românii din părțile ardeleni încă am făcut atunci două pelerinaje la Roma și cei cari au luat parte la ele nu le vor uita nici odată, plini de fericire că au putut să se închine la mormintele apostolilor. Și au fost fericiti că au putut să vadă urmele mărețe ale leagănelui poporului nostru românesc.

În acest an iarăși se pregătește, aici la Blaj, un pelerinaj spre Roma anului sfânt, care va pleca prin luna Maiu, când ceriul Italiei este mai limpede și firea mai împodobită. Pelerinajul se pregătește sub patronajul și cu binecuvântarea Preasfinților Arheriei ai bisericii românești unite cu Roma. Conducerea a binevoit să o ia asupra sa și de astă dată Rev. Domn Dr. Ioan Coltor, canonic mitropolitan în Blaj, care a condus și pelerinajele din anul sfânt 1925.

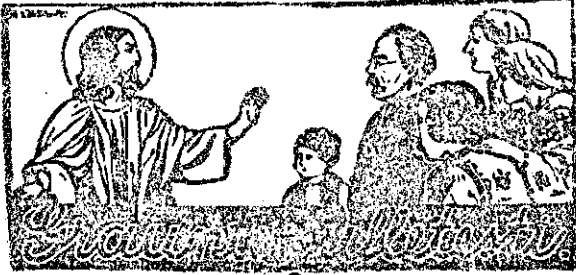
La pelerinaj vor putea lua parte creștini din toate treptele, bărbați și femei deopotrivă. Cheltuielile de participare încă nu s'au putut statori, însă ele vor fi celea mai ieftine cu puțință, în orice caz prețuri mai mici ca în 1925.

Și până se vor statori prețurile de participare, doritorii se vor anunța de pe acum. Anunțuri se primesc și la Redacția „Unirea Poporului“, care le va comunica celor în drept. Anunțările sunt de lipsă, ca să se poată vedea cam câți au această dorință și să se trateze cu căile ferate și cu căminurile de adăpost, hoteluri și celelalte.

Alte informațiuni se vor publica la timp.

Nu lăsați copiii singuri în casă.

Fetița Ioana Marc, fiind lăsată în leagăn lângă sobă, a luat foc. În casă mai erau celalalt doi copii, unul de 3 și celalalt de cinci ani, cari au început să țipe. Au venit vecinii și au aflat pe biata fetiță arsă de jumătate.

Unde mergi?

Evangelia lăsatului de carne (19 Februarie, Mateiu 25, 31—46) se sfârșește cu cuvintele: »Și vor merge aceștia în munca de veci, iară dreptii în viața de veci». Aceste cuvinte m'au făcut să te întreb, drag cetitor, tu unde vei merge? În munca ori în viața de veci? Și așa fi foarte fericit dacă mi-ai răspunde la această întrebare, nu cu câte o scrisoare, ci cu un răspuns lăuntric, pe care să ți-l dai fie însuși.

Unde mergi?

Mergi ori în raiu, ori în iad, căci celce merge în purgator, pe urmă tot în raiu ajunge. Ei bine, datu-ți-ai vreodată seamă de aceste două locuri, mai bine zis, stări sufletești, de raiu și de iad?

Despre raiu ne spune sf. apostol Pavel, la I. Corinteni 2, 9: »Ochiul nu a văzut, și urechea nu a auzit și la inima omului nu au pătruns cele ce le-a gătit Dumnezeu celorce-l iubesc pe dânsul». Tu așadar acolo-l vei vedea pe Dumnezeu nu ca într-o oglindă, ci aievea, față la față, rămânând pururea împrejurul Lui și lângă El. Acolo nu va mai fi nici durere, nici întristare, nici suspinare, ci viață fără de sfârșit. Și această fericire de nedescris nu ține numai o clipită, asemenea fericirilor noastre vremelnice, ci pururea, fără sfârșit și în vecii vecilor. Și această fericire nu se va pierde, nici nu se va micșora, nici nu se va împuțina, ci, dimpotrivă, se va tot mări. Sufletul tău adecă va cunoaște, din zi în zi, tot mai bine pe Domnul, și prin această fericirea i-se va tot mări.

Când regele Alexandru Macedon și-a condus armata prin pustiri și soldații au început a se uri, numai prin făgăduințe foarte mari i-a putut potoli și însufleși, ca să poată ajunge în India. Acelaș lucru l-a făcut și Moisi cu Izraelitenii săi, când i-a condus prin pustie spre țara făgăduinței.

Tot asemenea trebuie să ne întărească și însuflețească și pe noi conștiința că raiul va fi al nostru, în greua luptă ce o purtăm în această viață pentru câștigarea raiului. Căci zice sf. Pavel: »Eu socotesc că nu sunt vrednice patimile vremii de acum, de mărirea ce va să se arate întru noi» (Romani 8, 18), continuând la II. Corinteni 4, 16—18: »Pentru că năcazul trecător și ușor, lucrează întru noi veșnică și peste măsură mare mărirea». Așadară pe muncă, nu desnădăjdui, gândește-te la scopul tău și răsplata ta, și toate vor merge strună!

Unde mergi?

Mergi poate spre iad, cu pași repezi și siguri, fiindcă răsplata păcatului iadul este! În vremea veche păcătoșii se pedepseau publice. Pentru ce? Pentru că privitorii să se inspăimânteze și să nu cadă în acele păcate. Fie că-i spânzurau, fie că le tăiau capul, fie că-i trăgeau în țeapă, fie că-i înecau în apă ori li orbeau, ori le tăiau mâinile, nasul sau urechile, toate acestea le vedeau zeci de mii de privitori.

Așa face și Mântuitorul. El li pedepsește pe păcătoși în fața noastră a tuturor. El ne arată întunerecul cel mai dinafară, unde va fi plâns și scrâșnirea dinților (Mateiu 8, 12), și vor li munci (Luca 16, 23), și se vor chinui în foc și în piatră pucioasă înaintea sfinților ingeri și înaintea Mielului. Și fumul chinului lor se suie în vecii vecilor, și nu au odihnă ziua și noaptea (Apocalips 14, 10 și 11).

Acolo în acest foc ni-l arată pe sluga cel netrebnic arzând de viu, pe bogatul care nu voia să-i dea bietului Lazar nici oasele ce se aruncau dela masa sa, pe sluga cel nemilostiv legat cu lanțuri, pe

cele cinci fete nebune, pe cei necurați, curvari și preacurvari, și pe bețivi, și pe fiecare adauge cuvintele în veci, »duceți-vă dela mine blăstămaților în focul cel de veci, care e gătit diavolului și ingerilor lui» (Mateiu 25, 41).

Veșnic. Acest cuvânt e scris pe usa iadului. Acest cuvânt ni-l strigă focul, întunerecul, viermele, păcatul, munca și toate chinurile iadului, dimpreună cu diavolul și cu toți ingerii lui.

Veșnic despărțit de Dumnezeu, veșnic aruncat afară din raiu, veșnic arzând, veșnic chinuind, veșnic suferind. Veșnic, fără sfârșit, fără încetare, fără nădejde de mai bine ori de scăpare, — asta-i ceva grozav, ceva de nedescris, ceva ce par'că nici închipui nu ne putem.

Dragă cetitor, mergi, fără să-ți dai seama, spre veșnicie. Oare așa și trăiești? Gândești-te tu că nu știm ceasul și ziua când putem fi chemați de Domnul?

Unde mergi? Incotro? Pe care drum pășești: pe celce duce la raiu ori la iad? Rogu-te, dă-ți seamă de seriozitatea vieții și bagă bine de seamă căci cu Dumnezeu nu e de glumit!

Părintele Iuliu

Orbii vor putea vedea

Un doctor american a născocit niște ochelari, cu care vor putea vedea și orbii. Dacă este adevărată aceasta născocire, va prinii mare bucurie, pentru sârmăni orbii, care n'au văzut niciodată lumina soarelui și frumusețile pământului.

Student, sergent de stradă

Un student dela Universitatea din Cluj, trăind în mare sărăcie și lipsă și căutând în zadar o slujbă, n'a putut găsi, s'a prezentat la Chestura poliției și a cerut să fie numit sergent de stradă, cu leață de două mii de lei pe lună. Chestura poliției l-a primit, așa că dela 1 Februarie, face slujba de sergent de stradă.

Foița „UNIRII POPORULUI”

Un erou din 1848

Protopopul Ștefan Moldovan din Mediaș

(urmare)

de Dr. Coriolan Suciu

Ștefan Moldovan luând cu sine în trăsura pe mama sa, a trecut pe la Grind, Hădărău, Cheța, Ludoș, Iernuț, Ogra, Cipău, Șăulia, Sânpaul, Vidrasău, Chirileu și Adămuș, ajungând în 3 Decembrie 1848, la Cetatea de Baltă.

Vestea apropierei lui Bem, a marelui tunar de neam polon, ajunsese și acolo. — La Cetatea de Baltă Ștefan Moldovan s'a sfătuit cu căpitanul Comendo și cu preotul Roth. — Pe popa Roth a încercat să-l determine să părăsească în caz de primejdie Cetatea de Baltă. — Roth însă era încrezător în cavalerismul Ungurilor, zicând, că nu crede ca nobila națiune maghiară să-și păteze numele prin omorirea unui popă săsesc ca el, mai ales că Ungurii cu Sașii — zicea el — au fost pururea frați¹⁾.

Această credință i-a fost deșartă, căci Ungurii ajungând la Cetatea de Baltă, l-au prins și l-au dus la Cluj și acolo, condamându-l la moarte, l-au împușcat în cetate. (Fellegvár).

Roth spunea înainte de moarte ginerelui

său din Mediaș: „Imi pare rău că n'am ascultat de colega meu, protopopul din Mediaș, deci într-o suvenire să-i predai lui lada cu cărțile: „Noul Testament tipărit la Smirna“ ca să le împarță între coreligionarii săi¹⁾».

Ștefan Moldovan a și avut prilejul să execute dorința acestui coleg al său și martir al Sașilor, a cărui nume îl poartă astăzi Liceul săsesc din Mediaș.

Din nou la Mediaș.

Pe când protopopul Moldovan discuta cu preotul Roth, sosi dela Mediaș o ștafetă, trimisă din partea locșiiștorului său Popa Ioan, care îl chema să vină de urgență acasă, deoarece soția sa e pe moarte și că are vedenii.

Moldovan și plecă încă în aceea noapte, la orele 11, iar dimineața la orele 3 sosi la Mediaș.

Aici i s'a spus că soția sa încă de cu seară s'a fost întors către părete, ne mai grăind nici o vorbă.

Moldovan ne spune că soția sa auzindu-i glasul, s'a cutremurat și în curs de 3 zile s'a făcut sănătoasă.

Sărbătorile Crăciunului le-a petrecut acasă, în Mediaș. În 2 Ianuarie 1849 sosi la Mediaș și generalul Puchner. — Ștefan Moldovan l-a făcut vizita. Baronul Uracea, comandantul cetății Mediaș, l-a fost încredințat pe Ștefan Mol-

dovan să încunoștiințeze pe Vasile Moldovan prefectul legiunei a III-a, să-și concentreze la găru la Cetatea de Baltă.

În acelaș timp, Axente trebuia să stea gata la Blaj, iar popa Vlăduț din Așintia la Iernuț.

La 12 Ianuarie, miliția împărătească pornit din Mediaș spre Boian cu 10 tunuri, și și-a pus cartierul general la Jidvei¹⁾.

La 15 Ianuarie preotul Roth îl chema pe Ștefan Moldovan să meargă la Cetatea de Baltă zicând, că nu răzbește singur cu administrația și că Ungurii se apropie. — Ștefan Moldovan a fost cuminte și nu i-a urmat cererea, că probabil ar fi pășit ca și Roth. — Tot în 15 Ianuarie oștile împărătești s'au ciocnit cu Ungurii la Ganfalău, iar în 16 și 17 Ianuarie Diciosănmărtin și Somoștelnic. — Oștile imperiale au trebuit să se retragă. Maiorul Clococceanu l-a încunoștiințat, că Ungurii vor intra în Mediaș, și că ar face mai bine să-și scoată capul, căci pentru el nu e grație la rebe-

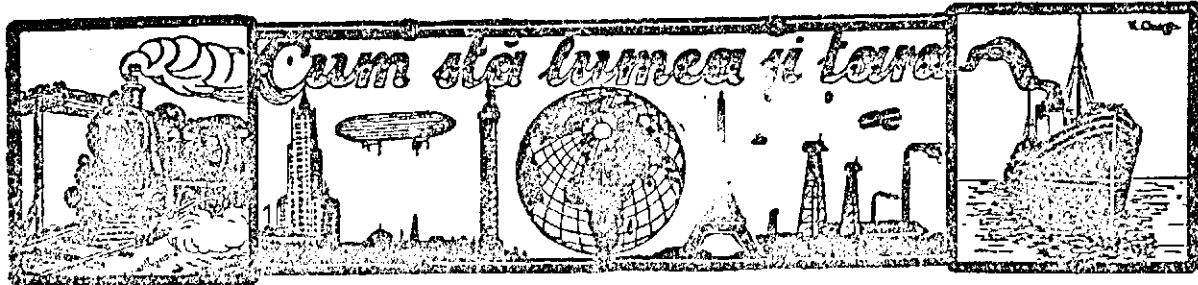
Pe drumul pribegiei

În urma avizului maiorului Clococceanu, Ștefan Moldovan și-a încărcat în căruța protopopului Ilie Farago dela Târgu-Mureș, care era refugiat la dânsul, soția și pe cei patru copii, apoi câteva albituri, haine de pat și niște provizii și s'a refugiat din Mediaș.

Deși plecase pe la miezul nopții, Mediaș fierbea. — Lumea fugea care încotro. Lăsa-

¹⁾ Tot acolo p. 156.

¹⁾ Tot acolo.

A murit Apponyi

Motto: „Răbdare, să fie curajos Ungurul, a bătut ceasul învingerii”.
Cele din urmă cuvinte ale lui Apponyi.

E mare jale nu numai în Ungaria, ci în ungarimea de pretutindenea.

Marti, în 7 Februarie, s'a stins la vârsta patriarhală de 87 de ani contele Apponyi Albert.

A închis ochii la Geneva, unde se afla ca reprezentant al Ungariei la ședința Societății Națiunilor. Gripa (spaniola) care băntue prin țările din apusul Europei, l-a răpus și pe el. Toate gazetele ungurești, chiar și cele din Ardeal, au apărut în cearcăne negre.

Bătrânul conte a fost socotit mort al națiunii maghiare. Trupul lui îmbalzat a fost adus dela Geneva și așezat în mijlocul parlamentului din Budapesta. Două zile lumea ungurească s'a părădat prin fața întreitului sicriu al marelui mort, dându-i cinstea din urmă. — A fost înmormântat în biserica încoronării din Buda, alături de regi.

Apponyi, fără îndoială a fost cel mai de seamă om politic pe care l-au avut Ungurii în vremurile din urmă. Om deștept, orator (vorbitor) iscusit, știutor a mai multor limbi europene, era omul cel mai cu trecere pe care-l avea Ungaria în legăturile sale cu străinătatea. El cutrierase Europa și America făcând propagandă pentru reinvierea Ungariei Sfântului Ștefan. În el și-au fost pus nădejdea Ungurii, că va putea să izbutească cu ajutorul Ligei Națiunilor, să facă să se revizuiască granițele

Ungariei stabilite prin tratatul de pace dela Trianon.

Dacă contele Apponyi a fost instruparea tuturor năzuințelor ungurești de recăștigare a vechilor granițe ale Ungariei, dacă pentru Unguri a fost patriotul înflăcărat care a slujit cu cinste țara lui, mai ales în străinătate, e bine să nu uităm ce a însemnat el pentru noi Români.

Din acest prilej ne vin în minte două zicăli: una latinească, care spune, să nu zici nimic rău despre morți, alta franțuzească, după care sunt morți, cari au trebuit cruțați.

Vom ținea calea mijlocie și după vorba noastră veche, că Românul ține minte, vom aminti ce a fost contele Apponyi și pentru noi Români.

Când, în 1906, după o îndelungată luptă de opoziție, a ajuns ministru de culte și instrucție publică în guvernul Wikerle, el a adus (în 1907) legea asupra instrucției publice minoritare, zisă și legea Apponyi, în urma căreia sute de învățători români dela școlile noastre populare confesionale și-au pierdut posturile, fiindcă n'ar fi știut destul de bine limba ungurească, și fiindcă sporul copiilor în învățarea limbii ungurești nu era destul de mare. A închis cu duimul școlile confesionale românești, zicând că localurile nu sunt potrivite, ca apoi aceleași localuri să fie potrivite pentru școlile de stat maghiare.

El a urmărit prin școală înăbușirea limbii românești și maghiarizarea încă de pe băncile grădinițelor de copii.

Ținta lui a fost să facă o apă și un pământ din toți locuitorii fostei Ungarii.

De aici a urmat apăsarea și prigonirea celor de altă limbă.

Ungurii noștri din Ardeal, cari cu acest prilej și-au cam dat pe față gândurile și dorințele lor de revizuire; prin ziarul partidului maghiar „Keleti Ujság” din Cluj, spun că ar fi mulțumiți să se împărțesească școlile lor de o lege cum a fost a lui Apponyi. Români ar trebui să le facă plăcerea și să voteze o lege asemănătoare celei a lui Apponyi, ca să-și dăde seama că n'au știut ce-și doresc, ori că dragostea lor față de Apponyi a mers atât de departe, încât nu mai știu deschilini albul de negru și binele de rău.

În 1917 tot din capul lui Apponyi a răsărit neomenoasa zonă culturală, când a voit ca de pe lângă granița României, pe o lățime de 30 Km. să nu mai fie școală românească, ba să fie strămutată și populația românească și să se așeze în loc coloniști unguri, ca astfel să ridice zid despărțitor între Români din Regat și cei din Ardeal.

Pentru aceste fărâdelegi săvârșite împotriva limbii și a neamului românesc el și-a luat răsplata încă în lumea aceasta.

Fiind în 1920 delegat al Ungariei la Conferința de pace, a văzut încheindu-se sub ochii săi, tratatul dela Trianon, care a fost o lespede uriașă peste toate visurile lui de desnaționalizare a popoarelor nemaghiare din fosta Ungarie. Iar ca delegat statormic al Ungariei la Societatea Națiunilor dela Geneva, de ceaba s'a opintit să ridice lespede și să strice hotarele croite prin pacea dela Trianon.

Apponyi a fost fără îndoială un om mare al Ungurilor, dar un dușman neîmpăcat și de temut al Românilor. Și tocmai fiindcă a fost un om înțelept și cu mare trecere, de aceea ne putea strica nouă Românilor mai mult.

N'a izbutit însă nici să ne răpească limba, cât am fost sub stăpânirea ungurească, nici să revizuiască granițele României Mari, ori să aducă din nou pe tronul Ungariei pe Habsburgii, contra cărora se ridicase înainte de războiu ca deputat kossuthist. — Ca mângâiere le-a lăsat Ungurilor cu limbă de moarte nădejdea cuprinsă în cuvintele pe cari le-am pus în fruntea acestui articol. Și acest testament politic este o amenințare pentru țara noastră. Atârnă de curajul și vrednicia Ro-

acasă toată agoniseala de peste an și tot ce are un gospodar harnic la curte Ștefan Moldovan dimpreună cu familia sa a luat drumul pribegiei. — Încă în aceeași noapte au sosit la Agârbiciu, la preotul de acolo Niculae Pop.

Era în ajunul Bobotezei (17 Ianuarie) și s'au botezat împreună cu poporul.

Tot în 17 Ianuarie, pe la orele 10^{1/2}, Ungurii au intrat în Mediaș.

Din Agârbiciu, împreună cu preotul de acolo, au plecat noaptea la Șeica-Mare, iar la 18 Ianuarie au ajuns la Sibiu. — Aici s'a dus la Comitetul Național Român și la comandantul general pentru a-și scoate pașaport. — La 21 Ianuarie s'a retras din Sibiu la Racovița.

În lupta dela Sibiu armata ungurească a fost respinsă de trupele împărătești.

La Racovița a stat cu familia sa la o preoteasă văduvă, fata lui Erdely, a parohului grecat. din Orlat. — La trei zile (în 23 Ianuarie) soția i-a născut un fecior, căruia i-a dat numele de Iosif.

Locotenentul Ursu — David Baron Ursu de mai târziu — care ocrotise la sine și pe Bărnufiu, — l-a ajutat să se așeze în școală, unde a petrecut din 18 Februarie până la 8 Martie¹⁾.

Intr'aceea, la 27 Ianuarie și 3 Februarie, Rușii au intrat din Țara Românească pe la Turnul Roșu, în Ardeal. — În 4 Februarie a

fost o bătălie cruntă la Ocna-Sibiului. Cumnatul său Gheorghe Porescu i-a adus vestea, că în cele două săptămâni cât a stat Bem la Mediaș, casa i-a fost păzită, dar depărtându-se acesta, niște Sași, Români și Țigani, dimpreună cu câțiva honvezi, i-au jefuit casa. — Un vecin sas însă — Gheorghe Duldner — i-a scăpat scrisorile, pe cari la reînțoarcere — în August 1849-i le-a predat.

Avem să-i mulțumim și noi și istoriografia română pentru acest gest uman¹⁾.

În Martie 1849 Ungurii au fost alungați peste Mediaș până la Sighișoara, rămânând în Sibiu numai Ruși și câțiva militari de rezervă — În 6 Martie Ștefan Moldovan s'a decis împreună cu tovarășul său de refugiu, protopopul Ilie Farago din Târgu-Mureș să se reînțoarcă la Mediaș. — La 8 Martie plecară din Racovița spre Mediaș. — În ziua următoare a poposit la popa din Slimnic. Intr'aceea la 10 Martie generalul Bem bate la Mediaș oastea imperială. — Ungurii ajung la Șeica-Mare. Ștefan Moldovan fu nevoit să se retragă din nou la Sibiu, soția și copiii îi rămân aici la un anume Ioan Decei. — În Sibiu însă neavând fân pentru vite, au dus trăsura într'un sat învecinat. — Când s'a reînțors, porțile cetății erau deja închise, iar Ungurii seara au și intrat în Sibiu, iar el a plecat mai departe, re-

¹⁾ Astfel a fost posibilă publicarea documentelor privitoare la anii 1848—1849 în revista Transilvania pe anii 1875—1876.

fugiindu-se pe la Șelimber, Tălmăciu, Boița etc. urmărit de bubuitul tunurilor, spre Țara Românească. Erau vremuri de bejenie. — Lumea fugea în cară și pe jos.

În 12 Martie, Ștefan Moldovan a trecut pe la Turnu-Roșu-Căineni, granița spre Țara Românească. — Se retrăgea și armata împărătească. Rușii nu mai soseau să dea ajutorul cerut împotriva Ungurilor. Refugiații duceau lipsuri mari, mai ales în ce privește alimentele. La 17 Martie Ștefan Moldovan apucă drumul spre Râmnicul Vâlcea. Ajuns la mănăstirea Cozia n'a primit nici cuartir peste noapte, astfel că a trebuit să-și continue drumul spre Călimănești, unde s'a adăpostit împreună cu generalul Pfersman.

Aici întâlnește și pe Gheorghe Barițiu care se refugia într'o trăsură cu patru cai.

La 18 Martie ajunge la Râmnic, unde nu găsește pâine nici pe bani. Din Râmnic a trecut, la 21 Martie, la Pitești, nădăjduind că va găsi pâine mai ușor.

Aici, la agenția austriacă, li s'au luat armele. În Pitești mai mulți cetățeni voiau să primească pe cei refugiați din Ardeal, dar auzind că sunt greco-catolici, nimeni n'a voit să-i adăpostească, până când un orășan (Gheorghe Petrescu) a intervenit zicând: „Eu fraților numai în zilele trecute am scăpat din prinsoare pentru apărarea libertății Patriei noastre celei asuprite, deci pe aceștia cari pentru apărarea

mănilor, pentruca ceasul învingerii să nu le mai bată Ungurilor decât în lumea cealaltă.

Acum când Apponyi s'a mutat dintre cei vii, li zicem și noi creștinescul: *Dumnezeu să-l ierte.*

Să-l ierte și pentru tot ce a păcătuit împotriva neamului românesc, să-l ierte pentru tot răul pe care l-a făcut Românilor din Ardeal și pe care a voit să-l facă României întregite.

Manifestul guvernului către țară.

După votarea și introducerea în câteva orașe a stării de asediu, guvernul a adresat un manifest către țară. În acest manifest guvernul se îndreaptă către muncitori, funcționari, studenți și gazete, cerând tuturor liniște pentru binele patriei. Manifestul, care a fost iscălit din partea dlor Vaida, Mironescu, Popovici și Samsonovici, se încheie cu următoarele cuvinte: „Incredințat că-și îndeplinește o sfântă datorie către Țară și neamul nostru, guvernul cere dela toți abținerea dela turburări ori violențe și sprijin pentru crearea unei atmosfere senine, în care să se poată îndrepta, cu concursul tuturor oamenilor de bine, relele de cari suferim. — Hotărât a ajunge la acest bun rezultat, guvernul își va face datoria de a înfrâna orice neorândueli“. Fiindcă manifestul e adresat către țară, de bună seamă că va fi trimis și afișat în toate orașele și satele, astfel că îl va putea citi toată lumea, în întregime.

Glasuri împotriva stării de asediu.

În afară de deputații din opoziție cari au votat împotriva legii stării de asediu, s'au ridicat glasuri contra și dintre membrii majorității. Astfel, d. Ionel Pop, nepotul dlui Maniu a scris un articol în ziarul Patria, în care spune că legea stării de asediu a fost votată „cu sufletul îndoit în tragica (jalnică) noapte

libertății Patriei lor au devenit expatriați, deși sunt de altă confesiune, îi voi primi la mine 1).

*

Protopopul Ștefan Moldovan în memoriile sale nu ne povestește mai departe, pe unde și cum a mai rătăcit. Amintește numai, că abea în August 1849 s'a reîntors la casa sa și la credincioșii săi din Mediaș.

Odiseea acestui vrednic protopop, care i-a dat și el contribuția la mișcarea națională a Românilor din anii 1848—49, a durat cam 70 de zile.

Protopopul Ștefan Moldovan va rămâne o pildă strălucită de om al datoriei, atunci când binele și fericirea nației cere jertfe.

Numele lui va trebui să fie pomenit totdeauna cu cinste nu numai din partea Românilor din Mediaș, a căror vrednic păstor suftească și îndrumător a fost, ci din partea întregului neam românesc.

Pentru meritele sale și pentru sufletul său de adevărat preot, după anul 1852, când a părăsit Mediașul a fost numit vicar la Hațeg, pentruca mai târziu la anul 1900, să-și încheie viața la adânci bătrânețe (la vârsta de 86 ani) în calitate de canonic și pr epozit al Episcopiei din Lugoj.

El va trebui să rămână în galeria eroilor cari au dus lupta pentru cauza românismului din Ardeal în anii de vijelie 1848—49, ca una din figurile reprezentative ale neamului.

(Fine)

1) Transilvania pe 1875, pag 168. Barițiu ne spune în notă, că pe el și pe tovarășii săi, câțiva Greci și Bulgari din partida rusească, era să-i ciomăgească la Pitești. Dar aceasta nu din motive cufesionale, ci politice.

de 3 Februarie“ și că „a fost un pur vot de încredere pentru guvern“, deputații neavând timpul și prilejul să se convingă personal despre primejdiiile cari o făceau de lipsă. Iar, d. Mihalache, plecând cu d. Titulescu la conferința dezarmării dela Geneva, ajuns la Timișoara, a declarat unor gazetari că nu era lipsă de starea de asediu și că legile cari sunt, ar fi fost de ajuns pentru înăbușirea oricărei neorândueli. — Asta era bine să o fi spus Dsa în parlament. Acum e după ploaie chepeneag.

Se vede că de când a piecat d. Maniu, iarăși au început uneltirile în partidul național-țărănesc. — Cel puțin așa s'ar părea din un articol („Intrigi împotriva dlui Maniu“) scris de directorul ziarului Patria, d. Dr. Zaharia Boila, (sub numele de Dr. Gheorghe Ohabeanu).

Cetind cele scrise de d. Boila ne vin în minte cuvintele poetului Andrei Mureșianu: Pe voi vă nimiciră a pizmei răutate și oarba ne-unire...

Tratatul cu creditorii.

Ca o urmare a acordului (invoiei) ce s'a încheiat între România și Societatea Națiunilor, d. ministru Lugoșianu a început la Paris tratativele cu creditorii, adeca ca bancherii dela cari România a luat bani împrumut.

Ținta guvernului român este ca să poată dobândi o ușurare de cel puțin 3 miliarde la capitalul datoriei publice din buget.

Bancherii din străinătate s'au învovt ca să se amâne doi ani plata amortismelor, adeca a părții din capul banilor care ar fi să se plătească. Aceasta ar face cam 2 miliarde și 250 milioane. Guvernul român a făcut noi propuneri, cerând să se reducă și din interese suma de 750 milioane.

Creditorii au cerut un răspuns de 8 zile pentru a da răspuns. — Între timp d. Lugoșianu și soții au venit la București să raporteze guvernului.

Lucrările parlamentului.

În cameră și senat pe lângă întrebări, interpelări și alte mărunțisuri, s'a luat în dezbateri legea pentru reducerea plăților funcționarilor. Până marți, când scriem aceste rânduri, legea încă n'a fost votată.

Germania în fierbințele alegerilor.

Cancelarul Hitler nu s'a mulțumit cu dizolvarea Reichstagului, a parlamentului întregii Germanii, ci a cerut dizolvarea și a dietei Prusiei.

Președintele Hindenburg în virtutea articolului 48 al constituției a declarat dizolvată și dieta Prusiei, dupăce aceasta n'a voit să se dizolve dela sine, la simpla provocare a lui Hitler.

Alegerile pentru dieta Prusiei se vor face tot la 5 Martie, ca și cele pentru Reichstag.

Campania electorală în Germania e foarte înverșunată. Aproape zilnic au loc ciocniri și omoruri între național-socialiștii lui Hitler de o parte și între comuniști și socialiști, de altă parte.

Hitler socotește că va putea câștiga majoritate și singur, de aceea partidul lui nu s'a întovărășit cu nimeni. — Ei zic că se luptă pentru Hitler și Hindenburg, pentru libertate și onoare.

Conferința dezarmării.

La Geneva s'au întrunit din nou reprezentanții statelor cari fac parte din Societatea Națiunilor, pentru a debata planurile (francez și englez) pentru dezarmare. D. Titulescu nefiind de față la deschiderea conferinței, d. Antoniadu, ministru României pe lângă Liga Națiunilor, în numele României și-a dat învoirea la planul francez de siguranță și dezarmare.

DI. Paul Boncour

Fostul primministru al Franței iară acum primul delegat al Franței la Geneva, la Societatea Națiunilor.

Planul francez a fost primit de aproape toate statele. Germania și Italia însă sunt împotriva.

S'ar părea că acum s'a ajuns la frângerea pâinii. Ori se va alege ceva din dezarmare, ori se va lămuri că nu toate statele volesc să se păzească pe viitor de războiu.

Și tare ne temem ca toate desbaterile dela conferința dezarmării să nu fie povestea lui cocoș roșu.

Tot la Geneva s'a stâns din viață bătrânul Apponyi.

O nouă alianță militară secretă?

Gazete franțuzești vorbesc despre o înțelegere militară secretă (tainică) pe care ar fi încheiat-o în vară Germania, Italia și Ungaria, cu scopul de a schimba granițele stabilite prin tratatele de pace.

Despre aceasta am fost scris și noi în timpul său, când cu vizita prim-ministrului ungar Gömbös la Mussolini.

Ziaristul englez W. Steed, ridicase apoi vâlul de pe planurile ascunse, urzite la Roma.

Acum însuși fostul prim-ministru francez E. Herriot a vorbit despre tovarășia militară secretă dintre Germania, Italia și Ungaria. Ceeace înseamnă că se îngroașe gluma. Ținta acestei tovarășii făcută pe ascuns, este îndreptată în primul rând împotriva Poloniei și a Jugoslaviei.

Italia de altfel a și început să înarmeze pe Unguri. După încercarea de a le trimite puști (150 000) și mitraliere (200) prin contrabanda descoperită la Hirtenberg, acum ziarul scriu că le-a trimis 32 aeroplane de războiu.

Incepe iarăși să miroase a praful de pușcă în aer.

Nu e destul că în răsărit Japonia își face de cap, și nu voește să asculte de nimeni, nici chiar de Liga Națiunilor, acum încep și europenii să sufle în spuză, ca să se aprindă focul.

Mussolini, Hitler și Gömbös se vede că vreau să vază din nou Europa în flăcări.

Dumnezeu să nu le ajute, iar țările amintite să iee aminte.

Dr. Coriolan Suci

Arendarea terenurilor de vânat

Ministerul de agricultură și domenii a hotărât, ca terenurile de vânat nu se mai pot arenda pe timp scurt, ci numai pe 5 sau 10 ani.

O bătae, doi viței

O poveste cu mânia sasului. Frica îi mare doamnă

După cum sună titlul acestei povești mulți vor crede că cele spuse sunt lucruri scornite. Dar nu. Întâmplarea s'a întâmplat și noi o spunem așa cum ni-s'a spus.

Mai deunăzi doi feciori chipeși, din com. *Bița* de pe valea Târnavei-Mici, români zdaveni și curajoși la inimă, veneau spre casă din târgul dela Jidveiu (comună tot pe aceeași vale). Înaintea lor mâneau o vacă frumoasă și bine îngrijită. Feciorii își spuneau păsurile vieții, poate eroiau chiar planuri de însurătoare. Ba cu una, ba cu alta, din vorbă în vorbă, cum știe românul să-și scurteze drumul, flăcăii noștri, cam plouași și osteniți la fețe de lărmălaia târgului și de oboseala drumului, îndemnând vita la drum, ajung în comuna săsească Șona. Până în satul lor numai era drum lung, dar și soarele își pălea lumina printre norii asfințitului și de aceea tinerii trecuseră prin comună fără oprire.

Mânia sasului

Dar când să iasă din sat, iacă poznă. Doi săsălii, înalți și subțiri, cum e vorba cu Hanț, se reped dintr'o grădină înaintea lor ținând fiecare câte un par în mână! Călătorii noștri privesc mirați și nici nu le vine a crede cele ce vedeau. Dar poznă-i poznă. Până să-i mai întrebe tinerii noștri despre sănătate și gânduri, sașii, cam deochiați la mațe, se reped la feciori și, cât ai bate în palme, îi cârpesc cu parii peste cap, ca dela șetre. Românii meșteri la lovituri dar și la răbdare, feghit gălușca și sar repede din drumul sașilor. Pe fața unuia din ei, se prelingeau mici picături de sânge împetricând cămașa albă de din jos. Flăcăul se șterge cu mâneca cămașii, înjură una printre dinți. Rușinea era însă pe capul lor. Trebuiau să intre'n sat ca niște oameni bătați. La acest gând îi cuprinde o turburare. Ar fi vrut poate o luptă dreaptă ea în povestea lui Fat-Frumos, dar sașii se înspăimântară și în loc să vină să-și continue isprava, mergeau cu mersul racului.

Frica îi mare doamnă

Ori, pentru că românii noștri erau numai doi și sașii în satul lor, ori poate îi cunoșteau cât sunt de slabi într'ale fricei, feciorii nu pășese spre ei ci îi amenință: „Noa, sașilor acum nu vă facem nimic, dar vă prindem noi în mână și apoi v'ați mâncat urechile și nasul“.

Prin pantalonii sașilor pătrunde un fior rece. Picioarele le tremură și inima parc'ar vrea să se înnece: Miș se uită la Ghet: Doamne, Ilie al românilor, cum o să trăim fără urechi și fără nas. Și, de și, vorba fusese numai vorbă, frica în ei crește și stăpânește, scornind ca și volbura vara, toate momentele de groază auzite ori chiar trăite. Parii le cad din mână și sunt ca 'nlemniți. Cu cât românii pășeau mai tare, în drumul lor, cu atât sașii bătauși erau mai siguri că flăcăii biieni își vor ținea cuvântul. Vorba ceea frica grijește pepenii. Îndemnați de spaima ce le'năbușea inima, sașii strigă pe români. Ba îi roagă să stea de vorba, să înțeleagă și ei c'a fost o greșală și să se gândească la pace.

— Cereți cât vreți, noi, heldăm bucuros, numai să trăim în bună omenie.

— Cam slabă omenie vecine, când ne faci așa rușine, zice Petre al Oanei, care fiind mai puțin lovit desluși îndată că îi rost să scoată ceva de pe pielea sașilor. Ce vrei, ia petec pentru cârpirea și lecuirea loviturilor primite.

Din vorbă în vorbă, ca oamenii la târg,

s'ajung cu înțelesul. Românii, mulțumiți peste măsură, hai să dea palma de pace și să-și ia darul dela sași. Dar Miș, care ținea mult la urechi și la nas, voia să le știe pe deplin asigurate. Pofteste pe feciori la notariat, „nu de alta, dar ca să hie tocmeala întărită“. Feciorii merg bucuros, căci bătaia primită le fu bine plătită.

Când noaptea se îngăna cu ziua, flăcăii români porniră spre Bița. Erau veseli, fluerau și râdeau. Nu putură vinde'n târg, dar fără să dea bani, mâneau acum spre casă, pe lângă vacă și doi viței frumoși și trunchioși.

N.

Instalarea noului protopop român unit al Mediașului

Duminecă în 12 Februarie c. s'a făcut la Mediaș, în cadrele unei impunătoare sărbători, instalarea noului protopop român unit P. Oa. D. *Augustin Folea*, fost paroh al Boziașului din jud. Târnavă-Mică, — numit în locul P. Oa. D. *Iuliu Nistor*, care s'a retras în pensiuine după o muncă cinstită și conștiincioasă de 14 ani, fiindu-i zdruncinată sănătatea.

Noul protopop a fost primit cu multă dragoste și bucuris de credincioșii parohiei și ai tractului Mediaș, dovadă neobișnuit de marea mulțime a celor cari au venit din localitate și jur la sf. biserică să asiste la solemnitate și dovadă pregătirile întinse ale parohienilor de a face cât mai sărbătorească primirea noului păstor. Frumoasa biserică gr.-cat. zidită de Episcopul Bobb înainte cu 100 ani, a fost minunat împodobită cu covoare și scoarțe românești și decorată cu brad și flori din partea harnicelor femei — doamne și țărance — medieșene. Asemenea a fost decorată cu verde poarta bisericii și a casei parohiale.

Solemnitatea s'a început la ora 10 cu sfânta liturghie, la care a pontificat Reverendisimul d. canonic *Dr. Augustin Tătar*, delegatul I. P. S. S. Mitropolitului Suciului al Bițului, încununat de un sobor de preoți tractuali și doi clerici-lectori dela Seminarul teologiei din Blaj. Răspunzările au fost date de corul intelectualilor din Mediaș sub conducerea directorului școlii primare d. N. *Miuța*. S'a cântat foarte frumos și precis, liturghia maestrului *Iacob Mureșianu*. După cetirea sf. Evanghelii, Revs. Dr. Tătar a rostit o preafrumoasă și impresionantă predică despre criza morală ce copleșește omenirea în zilele de azi, arătând care este datoria conducătorilor și a credincioșilor și cari sunt mijloacele de a combate și birui această teribilă boală sufletească.

După predică a urmat cetirea decretului de numire și investirea noului protopop, din partea delegatului Mitropolitului, cu insigniile puterii oficiului de paroh-protopop, predându-i Evanghelia, crucea și cheia bisericii, a cărei grijă i-a incredințat-o cu ziua de astăzi. Păr. protopop *Aug. Folea* a mulțumit în cuvinte bine simțite I. P. S. S. Mitropolitului *Vasile* pentru distincția ce i-a acordat-o, numindu-l în această demnitate și apoi a arătat, într'o temeinică și frumoasă cuvântare, programul său de muncă pentru îngrijirea sufletelor, întărirea credinței și prosperarea sfinte biserici unite cu Roma.

Terminându-se sf. liturghie la ora 12^{1/2}, au urmat recepțiile la casa parohială, unde noul protopop, în asistența delegatului Mitropolitului, a primit delegațiile, cari au venit să-l salute. În numele bisericii ortodoxe române l-a salutată, cel dintâiu, păr. protopop *Crăciun*. Au urmat reprezentanții bisericilor: romano-catolice, evanghelice-săsești, reformate și izraelite; reprezentantul armatei, d. Căp. Comandor *Păun*; delegația primăriei orașului,

în frunte cu d. primar *Ambrozi* și d. viceprimar *Crucian*; directorii școlari *Miuța* și *Biriș*; preoții tractuali în frunte cu păr. I. *Todoran* dela Proștea-Mare; păr. *Tamaș* dela Săuca; numeroși prieteni din *Diciosânmărtin*, *Blaj*, *Mediaș* etc. și la urmă Curatorul bisericesc, în frunte cu inimosul curator-crâșnic, d. avocat *Dr. Ioan Moldovan*.

Tuturora le-a răspuns, păr. *Aug. Folea* mulțumindu-le pentru sentimentele arătate și făgăduind să lucreze cu tot zelul în via Domnului, în bună înțelegere cu instituțiile de alt neam și lege, făcându-și datoria pe deplin în slujba bisericii sale.

După recepții a urmat — la ora 13^{1/2} — o masă comună, foarte bine servită, la restaurantul „Traube“, la care au luat parte peste 60 persoane. În asistență am remarcat, pe lângă sărbătoritul, delegații oficiali și preoții tractuali amintiți, pe d. Dr. *Dionisie Roman* deputat, *Dr. Ioan Bianu*, senator; *Emil Dan*, primpretor *Diciosânmărtin*; *Dr. Traian Denghel*, primpretor *Blaj*; *Ilarie Beian*, șburevizor școlar *T.-Mică*; *Ar. Șerbu*, prof. *Diciosânmărtin*; *Dr. C. Denis* medic-vet. primar jud. *T.-Mică*; *Em. Doctor*, notar, Cetate de baltă și alți numeroși oaspeți străini, a căror nume ne scapă. Masa a luat sfârșit la orele 16, într'o atmosferă de sinceră bucurie și veselie.

Correspondent

Cerc cultural în Șona

Membrii cercului „*Timoteiu Cipariu*“ de pe valea Târnavei Mici, s'au întrunit Duminecă în 29 Ianuarie c. în com. Șona. Au participat la Sf. Liturghie, din bisericuța de bărne, servită cu atâta înălțare sufletească de bătrânul preot *Alimpie Costea* din *Spini*, iar răspunsurile au fost cântate de d. inv. învățatori.

După Sf. Liturghie s'a ținut ședința intimă pentru învățatori. A ținut dl. inv. din loc, *Eugen Feșteu*, o frumoasă și bine reușită lecție din istorie: *Petru Rareș*. Apoi d. *Lucreția Baci* a făcut dare de seamă asupra cărții: „*Conducerea de sine a clasei*“.

După masă a urmat, la școală, ședința pentru popor. Această comună e locuită în foarte mare parte de Sași. Românii, mai săraci, au fost siliți a se așeza la marginea din spre miazăzi a comunei, cu bisericuța în plin câmp. A participat tot poporul — bărbați și femei, — intelectualii români, împreună cu șeful de post și în frunte cu bătrânul și simpaticul preot care-i administrează.

Ședința a fost deschisă printr'o potrivită cuvântare la dl. președinte *Iuliu Todoran* inv. dir. Bița. Arată sătenilor trebuința de a fi ascultători sfaturilor ce li se dau, iar pe aceste vremuri să fie cât mai mult uniți, căci numai așa vor face ceva ispravă. Dă cuvânt dlui *Dancu Gheorghe* inv. Bița. Vorbește despre „*Păstrarea sănătății*“. Prin pilde bine potrivite, arată poporului că cea mai mare avere a omului e sănătatea, pe care este bine să o îngrijască. După aceasta vorbește dl. președinte al cercului despre „*Sărbătorile naționale*“. Printr'o cuvântare însuflețită a știut ca să-i convingă pe săteni că, sărbătorile noastre naționale trebuiesc cu drag ținute de noi. — Luând cuvântul doamna, *Tufan* inv. în Sf. *Nicolae* (Sănmiclaus), a plăcut mult publicului felul cum a știut să vorbească despre „*Cultura zarzavaturilor*“.

Între aceste conferințe, elevii școlii au rostit frumoase poezii și cântece. Ba mai mult, au predat și dialogul: „*Țiganii la târg*“, care a stârnit mult râs.

Ca încheiere dl. președinte mulțumește celor ce au venit cu drag la școală să asculte sfaturi bune. Le reamintește că numai așa

vor putea impune sașilor, dacă vor fi strâns uniți, aici „Unirea face puterea“.

Intre aceste un sătean mulțumește dlor inv. pentru vorbele frumoase ce le-au spus, alegându-se cu multe irvățturi. Le promite că vor fi totdeauna uniți.

În numele poporului, ce-l administrează de peste 30 ani, „în timp de furtună ca și în zilele senine“ bătrânul părinte, cu glasul de apostol, mulțumește pentru atenția dată acestui popor și dlui inv. din loc pentru munca ce o depune zi de zi, spre luminarea acestui neam.

Splinean.

Frânturi din viață

Securea pierdută

Ghiță al Neagului stătea răsimat de car și îi venea oarecum să fluere a pagubă. Dar nu era în stare nici măcar atât să facă. I-se opreau sunetele în gâtlee și se întorceau apoi de-l sgâriau la inimă. Prea era de tot amărit.

Mai întâi îl apucase un fel de amețală. Venise omul cale lungă până'n pădure, și acum se vedea amenințat să se întorcă fără lemne. Oprise carul la un loc potrivit, dase fân la cai și apoi, cu un „Doamne ajută“, se duse să-și ieie securea. Lemne erau din belșug în jurul lui. Dar când să pună mâna pe secure, securea... ca în palmă. Măsură carul cât era de lung, îl înconjură de vreo câteva ori, se opri și-l privi din nou cu ochi tot mai mari, securea însă nu voia să se arate. În cele din urmă nu se mai sărea nici carul... I-se lăsase parcă pe ochi o ceață deasă, prin care vedea toate lucrurile învărtindu-se. Carul când se făcea mic, tot mai mic, până dispărea cu totul, când apărea înspăimântător de mare.

Dela o vreme ceața începu a i se ridica de pe ochi și de pe frunte, limpezindu-i se cât de cât, capul. Și începu să judece, căutând un gând salvator. Cum s'o scoată la capăt?... Securea, de bună seama, s'a pierdut pe cale. S'o caute, sau să meargă acasă după alta, nu mai era timp. Să se întorcă cu carul gol, iar nu-i venea.

O singură scăpare mulțumitoare ar fi avut. Să împrumute o secure dela cineva. Dar dela cine? Un singur om mai venise în pădure; un vecin de-al său. Cu acesta era însă în mare vrajă. S'au certat de vreo doi ani, și de-atunci numai arare ori își vorbesc și, numai cu vorbe amare... Cum era să-i ceară securea?

Frigul începu să-i pătrundă la oase... Iar loviturile regulate de topor ale vecinului său răsunau lugubru și-l isbeau în suflet. Se sârcolea în sine și în cap i-se încălceau fel de fel de gânduri.

Când, după oarecare vreme, se întorcea acasă, înghețat și fără lemne, făcea în sinea lui legământ sfânt, de-a vieții pururea, în bună înțelegere, cu toată lumea.

Nacu

Vițel cu două capete a făt o vacă a unui cărlumar din Aspang (Austria) El avea opt picioare, 2 cozi, 2 capete. Vaca a trebuit tăiată îndată, iar monstrul a fost trimis la Viena ca să-l vadă învățații.

Câți americani n'au ce mânca. De curând s'a făcut în America o socoteală cu privire la oamenii fără lucru și s'a aflat, că peste 45 de milioane trăiesc în cea mai neagră mizerie, fiind aproape să moară de foame. Și încă ne mai plângem noi!

Un aeroplan care stă în aer. Se știe că până acum aeroplanele nu puteau sta în aer. Ba cu cât mergeau mai repede, cu atât era mai sigur că nu vor cădea. Iată însă că acum s'a ivit un american care a ticluit un aeroplan de stă în loc la orice înălțime. Tot americanul mai al dracului.

Se va scumpi cucuruzul și fasolea. Ne bate norocul tot atunci când nu ne putem folosi de el. Când aveam bucate, de era greu pământul, nu ni le cumpăra nimeni, și azi când sunt destul de puține, ni le cer cât de scumpe din toate părțile lumii. Astfel la Constanța au venit după bucate atâtea vapoare, de nu încap în port. Noi numai bucura nu ne putem.

Fapta urâtă a unor răufăcători din Micești. Badea Păclișan Alexandru din Micești, jud. Alba, a fost multă vreme curator al bisericii și om de omenie și darnic, dimpreună cu lelea Salomia. Dela o vreme nu l-au mai ales curator, nu pentru că n'ar ținea la biserică, ci pentru că nu s'a întors după vremuri și ține la adevăr și dreptate. În seara de 22 Ianuarie fiind mai mulți fruntași ai comunei în locuința dânsului, și vorbind despre unele lucruri bisericesti, răufăcători necunoscuți încă i-au aruncat o piatră de vreo 3 kg. pe fereastră. Noroc că piatra a lovit crucea ferestrei, că altminterea nu numai că-i spărgeau capul, ci-l chiar omorau. Răufăcătorii n'au fost prinși încă.

Revoluție pe vapor. Când pe pământ e foc și revoluție, nu e chiar prăpăd, că mai al unde fugi. Dar când ești pe un vapor, apoi să-te ferească Dumnezeu; trebuie să fii piept, ori să mori. Acum se aduce vestea, că în Olanda s'au micșorat plățile funcționarilor. Marinarii de pe un vapor au prins pe căpitan, l-au

legat și au luat ei conducerea. Ei zic că au făcut-o asta, că să nu li-se scadă plata, dar guvernul olandez a trimis împotriva lor mai multe vapoare, cari l-au silit să se predea. Au rămas mai mulți morți și răniți, iară cei vii vor intra în pușcărie, ca răsvrățitorii ce

Făina produsă de morile mănate de apă, vânt și motoare mici sunt scutite de nouă dare (a impozitului) pe cifra de afaceri. Se știe că morarii trebuiau să plătească o dare de 5 lei pe felderă. Acum s'a șters această dare pentru acei care macină pentru nevoile oamenilor și s'a lăsat numai pentru acei care fac negoț și speculă cu făina.

Când se va face încorporarea în acest an. Ministerul de război face cunoscut, că încorporarea tinerilor cari urmează să-și facă serviciul militar în anul acesta, se va face la 15 Martie 1933. Tot atunci se va face și încorporarea trupei cu schimbul. Totodată se face cunoscut, că recrutarea va începe în anul acesta la 1 Martie 1933.

Un nou vapor românesc. Se aduce vestea că în curând va sosi în țară un nou și mare vapor românesc. El se va numi Albalulia. De câteori ne cărpim și noi gospodăria cu câte un tren ori vapor nou, ne bucurăm din toată inima.

S'au rănit grav, dându-se cu sania. Petrecerea rămâne petrecere, până când nu strică la sănătate. E bine însă, ca omul să lase la o parte acele petreceri care-i pot face rău. Intre acestea e în primul rând săniatul. La Turnu Severin, niște creștini, dându-se cu sania, s'au ales cu capete sparte și cu picioare rupte. Nu e bine ca să fie lăsați copiii să se deie cu sania pe dealuri prăpăstioase.

† Maria L. Todoran născ. Maloc. soția învățătorului și fostului senator Demetriu Todoran și mama profesorului dela liceul de băieți din Blaj Dr. Septimiu Todoran, a încetat din viață la 9 Februarie ora 13, după un mor

Iarnă în Olanda

Olanda este o țară în partea de miazănoapte a Europei, al cărei pământ zace mai jos decât apa mării, fiind un șes mlăștinos. Olandezii cuminte însă se luptă cu marea, care le să nu poată pătrunde pe uscat. Prin aceasta ei și-au făcut diguri, ca apa mării să nu poată pătrunde pe uscat. Prin aceasta ei și-au asigurat pământul, pe care-l cultivă cu legume și flori. Această țară are un teritor de 34.223 km. pătrați cu 7 milioane de locuitori. Iși petrec Olandezii iarna, dându-se pe ghiață cu patinele.

greu și îndelungat, suportat cu răbdare creștinească, împărtășită cu sf. Taine, în anul 59 al etății și 15 al căsătoriei de a doua. Inmormântarea i-s'a făcut Sâmbătă în 11 Februarie, ora 14, așezându-se spre odihnă veșnică în cimiterul bisericii gr. cat. din Diciosânmărtin. Fie-i țărană ușoară și memoria neuitată!

* Atragem atențiunea CITITORILOR NOȘTRI asupra șirului de Inserate a fabricii HEINRICH FRANCK SOEHNE S. A. R. pentru Industria produselor de cafea, București-Brașov.

O nouă adunare a foștilor voluntari din județul Târnava-Mică

O încercare de limpezire a situației: Apele ră-mân tot tulburi: Adunarea se termină, fără a se ști care sunt conducătorii

Am arătat la timpul său, cum a decurs adunarea generală a foștilor voluntari români din jud. Târnava-Mică, ținută la Blaj, în ziua de 15 Ianuarie a. c. S'a fost ales atunci un comitet dintre membrii prezenți, președinte fiind Dl Alex. Șerban, fost grefier la judecătoria din Blaj. Comitetul nou a început imediat — după spusele președintelui — să lucreze pentru interesele foștilor voluntari, în deosebi năzuind a obține să fie cât mai curând împroprietăriți. Se întâmplă însă că Uniunea F. V. R. cu sediul la Cluj, din mai multe motive bine întemeiate, nu recunoaște de legală adunarea din 15 Ianuarie și astfel comitetul ales se anulează. Era o situație tulburătoare care nu putea să dăinuiască, interesele voluntarilor fiind primejduite. Deaceia fostul președinte, Dl Dr Aug. Frățilă, fiind tot D-sa conducător de drept al despărțământului, în urma neaprobării adunării din 15 Ian., convoacă o nouă adunare la Blaj, pe ziua de 12 Februarie, spre a se reorganiza despărțământul și a se alege comitetul. De astădată membrii au venit în număr mai mic, decât în rândul trecut: abia vreo patruzeci. În schimb erau doi președinți, dl Dr Aug. Frățilă, președinte de drept și care a și prezidat de fapt, și dl Alex. Șerban, care se considera ales după toate regulile cerute, declarând neîntemeiată decizia Uniunii, prin care i-a fost anulată alegerea.

Dl Dr. Aug. Frățilă, în cuvântarea-i de deschidere, s'a dovedit foarte cumpănit. D-Sa a arătat situația creiată de hotărîrea comitetului central al Uniunii, precum și măsurile cari se impun în urma acesteia. S'ar fi ales acum comitet, dar din cauza numărului mic, se amână pe o altă dată, când vor fi încunoștințați toți membrii. În același timp, a asigurat pe toți foștii voluntari, că vor fi cât se poate de curând împroprietăriți, dl ministru al agriculturii, Voicu Nițescu, purtându-le o deosebită grije.

Luând apoi cuvântul dl Alex. Șerban, într'un ton cam vehement, își arată nedumerirea cu privire la decizia Comitetului Central, declarând că va merge la Cluj, spre a obține recunoașterea D-Sale ca președinte.

Adunarea s'a terminat fără nici o hotărîre, rămânând ca Uniunea să procedeze cum va crede de cuviință. Să revină asupra deciziei de anulare, aprobând comitetul ales în 15 Ian. sau să se mențină pe punctul de vedere știut, urmând a se convoca legal, prin dl Dr Frățilă, o nouă adunare, care să fie definitivă, alegând adevăratul comitet.

Dorim o cât mai grabnică soluționare a acestei chestiuni, ca să existe, cu un ceas mai de vreme, organul menit a se ocupa cu autoritate, de interesele foștilor voluntari din jud. Târnava-Mică.

Dis.

Legea conversiunii

Ce trebuie să facă datorișii agricoli pentru a se bucura de legea conversiunii?

Datorișii plugari se întreabă și acum nedumeriți, dacă mai este în vigoare așa-zisa lege a conversiunii. După ce li-s'au împuiat urechile cu fel de fel de șvonuri neadevărate, nu le vine a crede nici când li-se spune adevărul. Dar, în ciuda tuturor șvonurilor răutăcioase și neadevărate, legea conversiunii își păstrează tăria ei de lege, așa cum a fost votată de Parlament, în toamna trecută. Numai că, pentru a se bucura de ea, datorișii agricoli sunt nevoiți a îndeplini anumite condițiuni, cerute de lege.

Legea conversiunii împarte datorișii în două categorii, anume: 1) datorișii cu o avere sub 20 de jugăre și 2) datorișii cu o avere peste 20 de jugăre. După cum cineva face parte dintr-o categorie sau alta, va trebui să îndeplinească condiții deosebite.

În primul rând vom desluși condițiunile ce trebuie să le îndeplinească datorișii cu o avere până la 20 de jugăre, pentru a se bucura de conversiune. Aceste condițiuni, privite în mare, sunt două: *preînnoirea cambiilor și regularea dobânzilor.*

Întâia condițiune și cea mai de seamă este preînnoirea cambiilor. Fiecare datorăș, care dorește a se bucura de legea conversiunii, fie față de bănci, fie față de particulari, va trebui ca, cel mai târziu până la 26 Aprilie, anul curent, să se prezinte la creditorul cărui îi datorează și să-i predea o cambie de preînnoire. În cazul că nu îndeplinește această condițiune, datorășul își va pierde dreptul la conversiune, dacă creditorii cer acest lucru prin judecătoria. Legea mai lasă totuși o porțiță de scăpare pentru datorișii sub 20 jugăre, anume: ei, în cel mai rău caz, pentru a se bucura de conversiune, este de ajuns dacă vor da cambii de preînnoire la judecătoria, în ziua judecătii. Datorișii să nu se lase să ajungă până la judecată, căci își vor face spese zadarnice.

Pentru preînnoire nu e nevoie să se dea cambii la fel de mari cu cele vechi, ci e de ajuns dacă se dau cambii mici, în valoare până la șase Lei.

Cambiile de preînnoire se vor iscăli la fal cu cele vechi, anume: vor iscăli atât primitorii cât și giranții (chizeșii). Dacă vreunul din primitori sau din giranți nu vor să iscălească, cambia se va da pentru preînnoire și fără iscălitura acestora. În cazul acesta, toți aceia cari au iscălit cambia, se vor bucura de conversiune, pe când cei cari au refuzat iscălitura vor pierde dreptul la conversiune și vor răspunde de toată datoria.

Cambiile astfel iscălite, datorișii le vor preda creditorului, unde e bine să fie însoțiți de cel puțin un martor. Dacă creditorul refuză primirea cambiei, dată în fața martorului, atunci datorășul va preda cambia judecătoriei căreia aparține comuna sa, cel mai târziu până la 26 aprilie. În felul acesta își va dobândi dreptul de a se bucura de conversiune.

Giranții se vor îngriji să dea, ei, cambii de preînnoire, dacă primitorii nu vor voi, căci, în caz contrar, vor răspunde de toată datoria primitorilor.

La fel se va face preînnoirea la ratele

viitoare, care de asemenea sunt de câte șase luni.

Pentruca totul să fie în buna rânduială, nu e de ajuns numai preînnoirea cambiilor, ci e necesar și îndeplinirea condițiunei a doua, adică regularea dobânzilor. Acel care nu regulează dobânzile până la 26 Aprilie, anul curent, așa cum prevede legea, nu-și pierde dreptul la conversiune, dacă a preînnoit cambia, în schimb, creditorii, după această dată, îi pot scoate, în vânzare, averea mișcătoare și recolta deja strânsă, bineînțeles, urmând căile legale, pentru încasarea dobânzilor scadente.

Ce dobânzi prevede legea și cum se vor plăti?

Legea prevede că datorișii agricoli cu o avere sub 20 de jugăre, vor plăti o dobândă de 4 la sută anual (deci 2 la sută pe 6 luni) și anume: dobânda, de 4 la sută anual, se socotește numai după jumătate capitalul, la datoria față de bănci sau particulari, iar la datoriile față de cooperative, dobânda, de 4 la sută anual, se socotește după 75 procente din capital, deoarece, față de acestea, datoria se reduce numai cu 25 la sută. Această dobândă se va plăti pe o rată de 6 luni, începând cu data de 26 Octombrie 1932, până la data de 26 Aprilie anul curent.

Dobânzile ce se cuvin înainte de 26 Octombrie, 1932, se vor calcula, în mod legal și se vor adăuga la capital. Cine e în stare, le poate regula și pe acestea, legea însă nu-l obligă. Dobânzile dela 19 Aprilie 1932, adică dela intrarea în vigoare a primei legi de conversiune și până la 26 Octombrie 1932 adică până la intrarea în vigoare a noii legi de conversiune, se vor socoti tot numai 4 la sută, după capitalul redus, așa cum am arătat mai sus. Dobânzile restante, înainte de 19 Aprilie 1932, se vor adăuga la capital, iar, după capitalul astfel format, se va socoti dobânda de 4 la sută anual, bine înțeles după capitalul redus la jumătate sau cu 25 la sută, așa cum am arătat mai sus.

În cazul că creditorul nu vrea să primească dobânzile, socotite ca mai sus, datorășul are dreptul să depună dobânzile la Percepția, la care aparține comuna sa, pe spesele creditorului. Această depunere trebuie făcută până la 26 April, anul curent. Percepția respectivă va elibera o recipisă de primire. Recipisa deasemenea trebuie predată judecătoriei, în același timp și la fel cum trebuiesc depuse și cambiele de preînnoire, pe cari creditorii nu vor să le primească.

Făcând toate acestea, datorășul va fi în rând cu prima rată, urmând ea la scadența ratelor viitoare să procedeze la fel.

Datorișii, fiind în rând cu preînnoirea

Consultați
mama
D-voastră,

cum să
preparați o bună cafea cu
lapte și Vă va răspunde:

Adaugă

„Veritabil Franck”

— însă numai cu: Rășnița de
Cafea: ca marca fabricii —
și vei găsi, ce cauți:

Aromă,
Deliciu,
Efritnătate!

cambiilor și cu regularea dobânzilor, cei care sunt în stare, pot să plătească și din capital. În cazul acesta, orice sumă plătită în afară de dobânzi, se va socoti îndoit, din capitalul împrumutat dela bănci sau particulari, iar la capitalul împrumutat dela societățile cooperative se va socoti numai o reducere de 25 la sută. De pildă în primul caz 1000 Lei plătiți în capital se vor socoti îndoit, adică se vor socoti plătite 2000 din capital, iar în cazul al doilea 1500 Lei achitați în capital, se va socoti că s'a plătit 2000 din întregul capital.

Modul acesta de plată se poate face numai de către datorații cu o avere sub 20 jugăre și numai în timpul prevăzut de lege.

Dr. Ioan Cristea,
advocat, Blaj

Agru în Gataia

În comuna Gataia jd. Timiș-Torontal au fost colonizate vre-o 25 familii aduse din Ardeal, cari și aici, cu toate mizeriile îndurate, și-au păstrat legea strămoșească — formându-și o mică capelă.

În ziua de 29 Ianuarie au avut o zi de adevărată sărbătoare având norocul să se înroleze sub steagul „Agru“-lui, cu mic cu mare, formându-și următorul comitet: Vasile Borza, președinte, Ioachim Păcurariu v. președinte, Nicolas Scridon secretar, membrii Gavrilă Los, Gavrilă Borza, Nicolae Lupu, Gheorghe Olariu.

Tot atunci femeile și-au construit „Reuniunea Mariană“, alegându-și următorul comitet: Anica Pop prezidentă, Anca Nemeș v. prezidentă, Anica Păcurar secretară, membre: Raveca Pop, Nastasia Borza, Adolfină Borza Ustina Mircea.

Dumnezeu le stea în ajutor!

Fel de fel

Roada vinului

În toamna anului trecut, roada vinului în întreaga țară a fost de 7 milioane hectolitri. — Un hectolitru are 100 de litri — România este socotită în rândul al patrulea între țările producătoare de vin din lume. Franța și Italia stau în locul întâiu. Acestea țări în fiecare an au o roadă de 45 milioane hectolitri. În locul al treilea stă Spania.

Vinurile cu miros greu

Când vinul capătă miros greu, din pricina butoiului, e bine să se pună în el coji de măr. Cojile se înșiră pe o ață și așa se pun în butoi. În feliul acesta se pot scoate din butoi, după ce a pierit mirosul greu din vin. Într'un butoi de 5—6 ferii sunt de ajuns cojile dela 20—25 de mere. Unii pun în butoi, odată cu cojile de măr, și 6—10 lămâi tăiate felii.

Pieptene cu oglindă

Americanii au născocit un pieptene, care are la mâner o oglindă. Cei cari se piaptână, în aceeaș vreme se pot căuta și în oglindă.

Hrana găinilor

Pentru ca găinile să ouă bine, trebuie să mănânce în fiecare zi și câte un pumn de ovăș încolțit, pe lângă altă mâncare. Ovășul încolțit se poate căpăta, înmuindu-l în apă, vreme de o zi, și lăsându-l apoi vreme de 5—6 zile, întins pe o masă, până ce încolțește și crește de un centimetru.

Curățirea păduchilor și a lindenelor din capul copiilor

Păduchii și lindenele din capul copiilor se pot curăți, frecând pielea capului în trei zile de rând cu unt de lemn și petrol, amestecate în părți pe o formă de mari. După frecare se spală bine capul cu apă și cu săpun, apoi se piaptână cu un pieptene muiat în oțet.

Roadă grâului

În anul 1932 roadă grâului a fost de 162.370 vagoane. În anii de după război niciodată roadă grâului n'a fost așa de slabă ca și în anul trecut. În fiecare an, roadă grâului a fost cam de două ori mai mare. Roadă cea mai bună a fost în Bucovina, Basarabia de miază-noapte, Moldova și Dobrogea.

Din bătrâni

Pe urmele Tătarilor

Dupăce Tătarii au prădat în voe Ungaria și Ardealul, s'au retras pe teritoriile unde aveau să se întemeieze 2 state noi, anume Moldova și Muntenia. Stăpânitorii acestor ținuturi din răsăritul și sudul Carpaților fuseseră Cumanii, cari au fugit din calea Tătarilor. Asupra teritoriilor acestora, stăpânite de Cumani, aveau pretenții de stăpânire și regii Ungariei. Năvălirea Tătarilor înlăură și pe Cumani și pretențiile de stăpânire a le Ungurilor. Ungurii erau preocupați cu reorganizarea statului lor prădat de Tătari, și de aceea nu se mai puteau gândi la întinderea stăpânirii lor în sudul și răsăritul Carpaților. Stăpânirea Tătarilor asupra acestor teritorii nu era directă ci numai nominală. Stăpânirea nominală trebuie înțeleasă așa că Tătarii se mulțumeau să primească tributul (darea) de la locuitori și-i lăseau să fie guvernați, de conducători aleși de ei și dintre ei. Această îngăduință avu drept urmare, că micile asociații de sate, conduse de un jude, sau cneaz, putură să se întărească și, cu timpul toate județele aceste, să se unească sub comanda unuia. În caz de războiu acest comandat se numea voivod și teritoriul de sub stăpânirea lui voivodat. Pentru ca să se poată înfăptui unirea micilor organizații de state din sudul Carpaților și să se întemeieze statul, cunoscut sub numele de Muntenia, a trebuit să se ducă lupte, cu Ungurii și Tătarii. Cel care a întreprins aceste lupte și a reușit, a fost voivodul Basarab Cel Bătrân. El a curățit țara de Tătari. Numai atât ne spun documentele, fără a ne descrie amănunțit aceste lupte.

Țara care s'a întemeiat, între Nistru și Carpați, numită Moldova, încă a avut de suferit din cauza Tătarilor. Conducătorii micilor stătuțe românești ce se aflau pe aceste teritorii au trebuit să lupte cu Tătarii. În ajutorul lor au venit și Ungurii. Tătarii din aceste regiuni de multe ori făceau expediții de jaf în Ungaria. Regii Ungariei, pentru ca să scape de aceste jefuiri ale Tătarilor s'au hotărât să facă expediții în contra Tătarilor, să-i alunge din apropierea granițelor țării lor. Regele Ungariei, Ludovic cel Mare, la anul 1354, face o expediție pentru alungarea Tătarilor din teritoriul Moldovei. La această expediție luă parte și voivodul Românilor din Maramureș, Dragoș. Tătarii au fost alungați și, peste teritoriile cucerite dela ei, regele Ungariei a lăsat stăpân pe voivodul român Dragoș. Acesta a unit sub stăpânirea lui pe ceilalți Români ce se aflau aici și a format un voivodat care trebuia să apere hotarele Ungariei, de năvălirea Tătarilor. Din acest voivodat, s'a format statul independent al Moldovei, sub voivodul Bogdan. El a venit în Moldova din Maramureș,

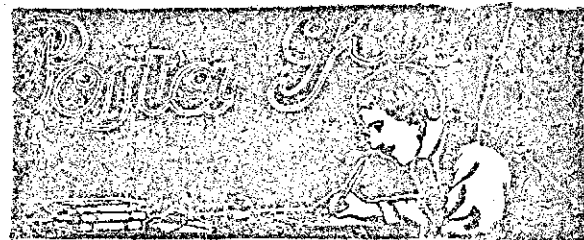
a alungat pe urmașii lui Dragoș și a bătut armatele ungurești astfel rămânând stăpânitor independent asupra Moldovei.

Tătarii încă tot mai hoinăreau prin Moldova. Cel care i-a alungat peste Nistru a fost Alexandru Cel Bun. La alungarea lor, pe lângă lupta dusă de el i-a mai ajutat și o nenorocire a Tătarilor. Ei fuseseră cumplit bătuți în lupta dela Kilikovo la anul 1380 de Ruși și erau slăbiți.

Tătarii prin năvălirea lor, au tăiat pofta de întindere a stăpânirii Ungurilor, asupra teritoriilor unde s'au format, Moldova și Muntenia și tot odată, au înlăturat pe Cumani, a căror stăpânire asupra acestor teritorii, ar fi adus poate mai multe piedeci la formarea noilor state.

Iată acum se adeverește vorba că: „În tot răul este și un bine“.

P. B.

Soțel lui Dumitru Licheț. Pentru că să poți primi pensie, fă rugare către Comandamentul teritorial al Corpului de Armată Secția Penzii, căruia aparține Sălajul, alăturând la rugare și titlul în baza căruia ai primit pensia atât pentru D. Ta cât și pentru copii. Mai adresează-te apoi și deputatului sau senatorului județului, cari vor trebui să te ajute.

Domni Mihai Nicază, str. Bolșer 2, București. Scrisoarea D. Tale de 18 pagini de caiet, scrisă cu creion și trimisă recomandată, n'am putut-o descifra nicicum. Te rugăm scrie-ne ceace vrei scurt și prin altul.

Redactor: IULIU MAIOR.

Aviz

Dau sfaturi și deslușiri în afaceri de dare și de competență, fac demăsurarea lăsamintelor, introduc comerțanților și industriașilor contabilitate cu partida dublă cu Registru-jurnal și Registru-inventar, contabilitate care este prescrisă în legea timbrului. Preiau conducerea contabilității pe oră (Hundenbuchung, orakönyvelés), fac controla și revizuirea conturilor, socotelilor și bilanșurilor, preiau rolurile de dare dela dnii notari pentru încheiere etc. etc.

Ernest Kny

fost perceptor și contabil bilanșiar Semoilă Vulcan 6.

Ucenic

În prăvălia românească de coloniale „Tecana“ din Teaca județul Mureș se primește urgent un ucenic din familie bună.

(130) 2—5

De vânzare

fân pentru vite

circa 150 măși calitate I. Preț convenabil. Informațiuni la

Boitoș

(129) 2—2

Blăjeș-Mediaș

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!